



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 442/2014-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. augusta 2014 predbežne prerokoval sťažnosť D. K., zastúpeného advokátom JUDr. Pavlom Čičmancom, Advokátska kancelária ČIČMANEC & DRAPPANOVÁ s. r. o., Prievozská 14/A, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 55/2012 a jeho rozsudkom sp. zn. 14 Co 55/2012 z 26. februára 2013 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť D. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. júna 2013 doručená sťažnosť D. K., (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 55/2012 a jeho rozsudkom sp. zn. 14 Co 55/2012 z 26. februára 2013.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 12 C 135/2010 sa sťažovateľ návrhom na začatie konania z 30. júla 2010 (ďalej len „žaloba“) domáhal proti advokátovi M. D., (ďalej len „žalovaný“), zaplata sumy 168 030,06 € z titulu náhrady škody.

Sťažovateľ žalobu okrem iného odôvodnil najmä tým, že na základe jeho objednávky z 1. marca 2008 žalovaný v rámci výkonu svojho advokátskeho povolania vypracoval listiny o právnych úkonoch, a to: 1. zmluvu o kúpe cenných papierov z 18. marca 2008 uzavretú medzi sťažovateľom ako predávajúcim a spoločnosťou N..., (ďalej len „N...“), ako kupujúcim, predmetom ktorej bol prevod (predaj) cenných papierov spoločnosti G..., (ďalej len „G...“), ako emitenta, a pre účely zabezpečenia pohľadávky sťažovateľa voči spoločnosti N..., z titulu kúpnej ceny cenných papierov; 2. zmluvu o zriadení záložného práva k cenným papierom uzavretú medzi sťažovateľom ako záložným veriteľom a spoločnosťou N..., ako záložcom (ďalej len „záložná zmluva“), a tiež 3. dohodu o prevzatí ručiteľského záväzku uzavretú medzi sťažovateľom ako veriteľom, spoločnosťou N..., ako dlžníkom a spoločnosťou G..., ako ručiteľom (ďalej len „dohoda o prevzatí ručiteľského záväzku“), avšak pre neplatnosť tejto dohody pre jej rozpor s ustanoveniami § 161e ods. 1 a 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „Obchodný zákonník“) sa mala stať ňou „zabezpečená“ pohľadávka (z titulu ešte nesplatennej časti kúpnej ceny) objektívne nevyhnutnou, čím mala byť sťažovateľovi činnosťou žalovaného (advokáta) spôsobená škoda v žalobe uplatnenej výške.

Okresný súd rozsudkom č. k. 12 C 135/2010-139 z 1. decembra 2011 žalobu sťažovateľa ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

Sťažovateľ proti rozsudku okresného súdu č. k. 12 C 135/2010-139 z 1. decembra 2011 podal riadne a včas odvolanie (riadny opravný prostriedok), o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 14 Co 55/2012 z 26. februára 2013 tak, že

odvolaním napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Tento rozsudok krajského súdu v spojení s označeným rozsudkom okresného súdu nadobudol právoplatnosť 18. apríla 2013.

3. Sťažovateľ porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie zaručených ústavou a dohovorom odôvodňuje okrem iného najmä takto:

*«... Krajský súd po... opakovaní dôkazu výsluchom svedka P. P., na rozdiel od okresného súdu, ktorý konštatoval „... že v konaní nebol predložený listinný dôkaz o tom, že by advokát poučil sťažovateľa...“ dospel k opačnému záveru, „... že sťažovateľ bol upozornený odporcom na skutočnosť, že jeho požiadavka na vypracovanie dohody o prevzatí ručiteľského záväzku bude v rozpore so zákonom, konkrétne s ustanovením § 161e ods. 1, ods. 2 ObchZ a v praxi môže spôsobovať problém pri vymáhaní nároku na základe takéhoto ručiteľského záväzku...*

*... Pretože sťažovateľ i napriek upozorneniu odporcu trval na vystavení takéhoto písomného dokladu, odporca sa zbavil svojej zodpovednosti, lebo na následky tohto právneho úkonu sťažovateľa upozornil. Za týchto okolností potom krajský súd dospel k záveru, že neexistuje príčinná súvislosť medzi právnym úkonom nazvaným „Dohoda o prevzatí ručiteľského záväzku“ a vznikom škody, ktorú sťažovateľ z tohto titulu proti odporcovi uplatňoval...*

*Krajský súd... prečítaním správy Centrálného depozitára cenných papierov, pripojenej v spise na č. 1. 167 až 168 dospel k záveru, že cenné papiere, ktoré mala nadobudnúť spoločnosť N... mali byť predmetom prevodu už 14. augusta 2008 na zahraničnú právnickú osobu N. L. so sídlom v Seychelskej republike a pretože existovala zmluva o záložnom práve ohľadom predmetných cenných papierov, je nelogické, aby sťažovateľ ako záložný veriteľ nevedel o prevode týchto cenných papierov na zahraničnú právnickú osobu.*

*... Z vyššie uvedeného vyplýva, že krajský súd... rozhodol na základe dôvodov odlišných od dôvodov, na základe ktorých rozhodol okresný súd.*

*... Sťažovateľ... hodnotí záver krajského súdu ohľadne predpokladu vzniku škody, ako nelogický, založený na ľubovôli bez akejkoľvek racionálnej opory v platnej právnej úprave a v zistenom skutkovom stave veci.*

*... Krajský súd relevantne nereagoval na námietky sťažovateľa vznesené po opakovanom vykonaní dôkazu výsluchom svedka P. P., ktorými namietal jeho dôveryhodnosť...*

*Skutkový záver krajského súdu o vedomosti sťažovateľa ako záložného veriteľa o prevode cenných papierov z 14. augusta 2008, zo spoločnosti N... na zahraničnú právnickú osobu N. L. so sídlom v Seychelskej republike, na základe ktorého ustálil, že advokát odporca neporušil žiadnu povinnosť, z ktorej by vyplývala jeho zodpovednosť za vzniknutú škodu v súvislosti s výkonom advokácie vo vzťahu k sťažovateľovi je neudržateľný...*

*... vyslovený právny záver krajským súdom o objektívnom princípe zodpovednosti treba hodnotiť výrazom zjavného a neodôvodneného či nespravodlivého vybočenia (excesu) zo štandardného výkladu, ktorý je v súdnej praxi rešpektovaný (a predstavuje tým nepredvídateľnú interpretačnú ľubovôľu), a je preto v rozpore so všeobecne uznávanými pravidlami spravodlivosti...*

*... Podľa názoru sťažovateľa, krajský súd mal na základe získaných dôkazov správne aplikovať na zistený skutkový stav režim subjektívnej zodpovednosti, ktorý je v prípade poskytovania právnych služieb zo svojej podstaty jediným možným režimom. Na rozdiel od zodpovednosti absolútnej či objektívnej (striktnej), je v prípade subjektívnej zodpovednosti advokát nútený pri plnení svojich povinností dodržiavať určité štandardy starostlivosti, ktorú je povinný vynaložiť a ktorá znamená dodržanie základných povinností overovacích, poučovacích a najmä znalostných...*

*... z odôvodnenia rozsudku nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Závery krajského súdu o vyhodnotenom skutkovom stave treba hodnotiť ako jednostranné, lebo sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, z nich v žiadnej možnej interpretácii zachytených v spise, ale ani z odôvodnenia rozsudku nevyplývajú a v dôsledku formalistického výkladu zákonných ustanovení na prejednávanej vec sa vzťahujúcich právnych predpisov, rozsudok krajského súdu považuje za nespravodlivý a rozporný s čl. 46 ods. 1 ústavy a s čl. 6 ods. 1 dohovoru.*

*... S dôkazmi preukazujúcimi tvrdenia sťažovateľa... sa ani okresný ale ani krajský súd náležite nevysporiadali. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu nie je možné zistiť, čo*

ho viedlo k tomu, že tieto dôkazy nebral do úvahy v súvislosti s tvrdeniami, na ktoré dal dôraz, teda nedá sa zistiť ako ich vyhodnotil...»

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

*„1. Základné právo D. K... na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. februára 2013 v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 55/ 2012-195 porušené bolo.*

*2. Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.: 14 Co 55/2012-195 z 26. februára 2013 zrušuje a prikazuje Krajskému súdu v Banskej Bystrici vo veci znova konať a rozhodnúť.*

*3. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť D. K... trovy právneho zastúpenia v celkovej sume 331,12 €... na účet jeho právneho zástupcu... do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.“*

## II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach,

na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

8. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie zaručených v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského (druhostupňového) súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 55/2012 a jeho rozsudkom z 26. februára 2013, ktorým ako vecne správny potvrdil rozsudok okresného (prvostupňového) súdu č. k. 12 C 135/2010-139 z 1. decembra 2011 o zamietnutí žaloby.

9. Sťažovateľ v sťažnosti predovšetkým namieta, že krajský súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec aj neprávne právne posúdil, keď, napriek neplatnosti žalovaným (advokátom) vypracovanej dohody o prevzatí ručiteľského záväzku na zabezpečenie pohľadávky sťažovateľa (predávajúceho) proti spoločnosti N... (kupujúcemu), z titulu kúpnej ceny cenných papierov, uzavrel, že nie sú splnené predpoklady právnej zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú v súvislosti s výkonom advokácie v zmysle ustanovenia § 26 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní

(živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“), dôsledkom čoho bol sťažovateľovi žalobou uplatnený nárok na náhradu škody arbitrárnym spôsobom odopretý.

10. Ústavný súd v prvom rade v súlade so svojou judikatúrou predovšetkým podotýka, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

11. Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné tiež pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

12. V zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „OSP) ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Krajský súd v rozsudku sp. zn. 14 Co 55/2012 z 26. februára 2013 po doplnení dokazovania, resp. opakovaní dôkazu (svedeckej výpovede), sa s odvolacími námietkami sťažovateľa, ktorými v podstate odôvodňuje aj túto sťažnosť, vysporiadal okrem iného takto:

*«... Spornou otázkou aj v odvolacom konaní naďalej bolo, či v danom prípade je daná na strane odporcu zodpovednosť za škodu, ktorá mala vzniknúť výkonom advokácie odporcu pri poskytovaní právnych služieb v prospech navrhovateľa.*

*V zmysle § 26 ods. 1, 4 zákona 586/2003 Z. z. o advokácii advokát zodpovedá klientovi za škodu, ktorú mu spôsobil v súvislosti s výkonom advokácie...*

*Ak tento zákon neustanovuje inak, advokát sa zbaví zodpovednosti podľa ods. 1, ak preukáže, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré je možno od neho žiadať.*

*Výkonom advokácie je teda potrebné rozumieť predovšetkým odbornú činnosť advokáta vykonávanú so súhlasom a v prospech jeho klientov... V prípade zodpovednosti advokáta za škodu spôsobenú klientovi v súvislosti s poskytovaním právnych služieb sú subjekty zodpovednosti na jednej strane advokát - škodca a na druhej strane advokátov klient - poškodený. Zákon o advokácii nevyžaduje pre vznik právnej zodpovednosti advokáta za škodu existenciu subjektívneho prvku na strane advokáta, a preto je plne na mieste hovoriť o tom, že zákon pre tento typ zodpovednosti stanovuje objektívny princíp. Ďalším obligatórnym predpokladom vzniku každej právnej zodpovednosti za škodu je existencia príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a konaním škodcu, konkrétne v prípade vzťahu medzi advokátom a klientom príčinná súvislosť medzi výkonom advokácie advokáta a vzniknutou majetkovou ujmom klienta. Podľa súdnej praxe môže byť relevantnou príčinou škody len tá okolnosť, bez ktorej existencie by ku škodnému následku nedošlo. V prípade právnej zodpovednosti advokáta za škodu spôsobenú klientovi v súvislosti s výkonom advokácie ide o nástup sekundárnej právnej povinnosti advokáta vzniknutému porušením určitej právnej povinnosti primárnej, čo možno laicky konštatovať, že sa v praxi jedná o zodpovednosť advokáta za tie prípady škôd, ktoré vznikli jeho klientom predovšetkým v súvislosti s nesprávnym poskytnutím právnych služieb...*

*Navrhovateľ svoj nárok odvodzoval od skutočnosti, že odporca pri poskytovaní právnej služby podľa § 2 ods. 2 zákona o advokácii č. 586/2003 Z. z. postupoval v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, keď listinu o právnom úkone nazvanú „Dohoda o prevzatí ručiteľského záväzku“ pripravil v rozpore s ust. § 161e ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, v dôsledku čoho bola táto neplatná a pre vymoženie pohľadávky navrhovateľa nepoužiteľná...*

*... V tejto súvislosti však poukazuje krajský súd na výsluch svedka P. P. v konaní pred súdom prvého stupňa ako aj jeho výpoveď pred odvolacím súdom. V jeho výpovediach neboli rozpory a z jeho výpovede vyplýva, že pri riešení zmluvných dokumentov bol navrhovateľ zo strany odporcu ako advokáta upozornený na to, že jeho požiadavka na vypracovanie dohody o prevzatí ručiteľského záväzku bude v rozpore so zákonom, konkrétne ust. § 161e ods. 1, 2 Obchodného zákonníka a v praxi môže spôsobovať problém pri vymáhaní nároku na základe takéhoto ručiteľského záväzku.*

*Nie každé porušenie právnej povinnosti advokáta, a teda aj odporcu, môže mať za následok vznik škody. V danom prípade ak navrhovateľ bol zo strany odporcu ako advokáta poučený o následkoch dohody o prevzatí ručiteľského záväzku, a napriek tomu, na základe písomnej objednávky navrhovateľ trval na vystavení takéhoto písomného dokladu, tak odporca sa zbavil svojej zodpovednosti, pretože na následky tohto právneho úkonu bol navrhovateľ upozornený najmä na to, že takýto právny úkon bude pre vymoženie pohľadávky navrhovateľa nepoužiteľný.*

*Za daných okolností potom neexistuje príčinná súvislosť medzi právnym úkonom nazvaným „Dohoda o prevzatí ručiteľského záväzku“ a vznikom škody, ktorú navrhovateľ z tohto titulu proti odporcovi uplatňuje.*

*Okrem toho treba poukázať aj na to, že navrhovateľ mal na základe písomných podkladov zabezpečenú svoju pohľadávku aj iným spôsobom, a to notárskou zápisnicou ako exekučným titulom a záložným právom na prevádzaných cenných papieroch.*

*Najmä zo zmluvy o zriadení záložného práva, k cenným papierom vyplýva, že ak si záložca nesplní pohľadávku riadne a včas, je záložný veriteľ oprávnený uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia niektorým zo spôsobov podľa bodov 7.2 zmluvy o záložnom práve. V tejto súvislosti bol záložný veriteľ aj oprávnený predať záloh a prípadne uspokojiť pohľadávku niektorým zo spôsobom upraveným platnými právnymi predpismi. Ako vyplýva*

zo správy Centrálného depozitára cenných papierov založenej na č. l. 167 a 168 spisu, tak cenné papiere, ktoré mala nadobudnúť spoločnosť N... mali byť predmetom prevodu už 14. 08. 2008 na zahraničnú právnickú osobu N. L., so sídlom v Seychelskej republike. Ak existovala zmluva o záložnom práve ohľadom predmetných cenných papierov, tak je nelogické, že navrhovateľ ako záložný veriteľ by nevedel o prevode týchto cenných papierov na zahraničnú právnickú osobu. Ak teda odporca vypracoval pre navrhovateľa všetky podklady na základe objednávky právnych služieb s tým, že pri určení emitenta upozornil navrhovateľa, že takýto právny úkon bude v rozpore so zákonom, tak je aj krajský súd toho názoru, že odporca ako advokát neporušil žiadnu právnu povinnosť, z ktorej by vyplývala zodpovednosť za vzniknutú škodu v súvislosti s výkonom jeho advokátskej činnosti, keď pohľadávka navrhovateľa bola zabezpečená aj inak.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že v prípade vyhotovenia dokladu o ručení emitenta, mal vzhľadom na to, že takýto právny úkon bol v rozpore so zákonom, odmietnuť poskytnutie právnej pomoci, tak v tomto prípade sa krajský súd nestotožňuje s názorom navrhovateľa, pretože ak navrhovateľ trval na vypracovaní takéhoto dokladu, a tento mu právny zástupca s poučením o dôsledkoch vyhotovil, nemožno to považovať za porušenie takej právnej povinnosti, ktorá by zakladala nárok na náhradu škody.

Pokiaľ teda okresný súd dospel k záveru, že v súvislosti s činnosťou odporcu ako advokáta nevznikla navrhovateľovi škoda, považuje krajský súd tento záver súdu prvého stupňa po doplnení dokazovania za vecne správny, a preto rozhodnutie okresného súdu v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil...»

14. V záujme presvedčivosti svojej rozhodovacej činnosti považoval ústavný súd za potrebné uviesť aj aspoň podstatnú časť odôvodnenia rozsudku okresného súdu č. k. 12 C 135/2010-139 z 1. decembra 2011, ktorý argumentoval okrem iného takto:

«... Z vykonaného dokazovania, súd považoval za nepochybné, že navrhovateľ si objednal u odporcu právne služby spočívajúce vo vypracovaní zmluvných dokumentov týkajúcich sa prevodu cenných papierov emitenta G.... Prevodcom cenných papierov bol navrhovateľ a nadobúdateľom bola spoločnosť N... Bratislava s tým, že zaplatenie odplaty za tento prevod bolo zabezpečené ručením emitenta na základe dohody o prevzatí ručiteľského záväzku, notárskou zápisnicou ako exekučným titulom a záložným právom

na prevádzaných cenných papieroch. Po nesplnení záväzku spoločnosti N... zaplatiť kúpnu cenu za prevod cenných papierov navrhovateľ podnikol nasledovné kroky k vymoženiu svojej pohľadávky: uplatnil si nároky z ručenia spoločnosťou G..., podal návrh na vykonanie exekúcie a prihlásil si pohľadávku do reštrukturalizačného konania spoločnosti G... Spoločnosť G... neplnila svoj ručiteľský záväzok, pretože považovala dohodu o prevzatí ručiteľského záväzku za neplatnú. Exekúcia bola zastavená pre nedostatok majetku povinného spoločnosti N... a pohľadávka navrhovateľa prihlásená do reštrukturalizačného konania bola popretá správcom.

Ako navrhovateľ uviedol na pojednávaní, k realizácii záložného práva nepristúpil z dôvodu, že podal návrh na začatie exekučného konania a predpokladal, že v súvislosti s exekúciou mu bude pokrytý celý zvyšok kúpnej ceny. O tom, že podnikne kroky smerujúce k opätovnému nadobudnutiu predaných akcií neuvažoval, pretože nemal záujem byť opäť akcionárom obchodnej spoločnosti G..., nakoľko mali s vedením spoločnosti na niektoré veci rozdielne názory.

Z vyhlásenia P. P. súd zistil, že na stretnutí, kde sa dojednávalo finálne znenie zmluvných dokumentov vrátane dohody o prevzatí ručiteľského záväzku odporca upozornil navrhovateľa, že ručenie zo strany spoločnosti G... je v rozpore s § 161e ObZ, t. j. zakladá neplatnosť takéhoto zabezpečenia záväzku. Napriek tomu navrhovateľ trval na uzavretí zmluvy, ktorou malo byť toto ručenie poskytnuté.

Z odpovede spoločnosti N... zo dňa 24. 09. 2008 na vyhlásenie navrhovateľa o splatnosti celej kúpnej ceny je zrejmé, že spoločnosť nemá možnosť splácať splátky kúpnej ceny za prevedené cenné papiere ani uhradiť celú kúpnu cenu. Ako možné riešenie ponúkla spätný prevod cenných papierov do vlastníctva navrhovateľa alebo zmenu splátkového kalendára.

Z oznámenia ručiteľa - spoločnosti GMF. a. s. zo dňa 24. 09. 2008 vyplýva, že považujú dohodu o prevzatí ručiteľského záväzku za odporujúcu zákonu a z toho dôvodu za neplatnú.

Z výpovede svedka P. P. súd zistil, že navrhovateľ pri rokovaníach o prevode cenných papierov, okrem iných foriem zabezpečenia svojej pohľadávky, požadoval, nejaké ručenie. Odporca pri dojednávaní konečnej verzie zmlúv, upozornil navrhovateľa, že ručenie spoločnosťou G... je v rozpore so zákonom, pričom citoval konkrétny paragraf a že

*takáto zmluva (dohoda) môže v budúcnosti robiť problém. O tomto si odporca nedal podpísať žiadnu listinu.*

*Svedok uviedol, že v čase uzatvárania predmetných zmlúv bol štatutárnym zástupcom spoločnosti N... ako aj štatutárnym zástupcom ručiteľa obchodnej spoločnosti G... Navrhovateľ bol buď členom predstavenstva alebo dozornej rady spoločnosti N.... Poukázal na to, že od začiatku prevodu cenných papierov konal s navrhovateľom, pričom sa obaja poznali, poznali sa aj s odporcom, vedeli, že je právnik a pri tých rokovaniach sa od začiatku uvažovalo, že zaplatenie kúpnej ceny za prevod akcií sa bude realizovať zo zisku obchodnej spoločnosti G... Ak by teda spoločnosť G... nemala finančné prostriedky, nastal by pri platení kúpnej ceny problém. V čase rokovaní bola medzi navrhovateľom, svedkom a odporcom dôvera. Potvrdil, že odporca poskytoval právne služby aj pre spoločnosť G... okrem iných právnikov. Právne služby poskytnuté odporcom týkajúce vypracovania zmluvných dokumentov podľa svedka neboli objednané spoločnosťou G...*

*Pri posudzovaní veci sa súd zamerá na predpoklady vzniku zodpovednosti advokáta za škodu. Ustanovenie § 26 ZoA výslovne nestanovuje predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, iba všeobecne deklaruje právnu zodpovednosť advokáta za škodu spôsobenú klientovi. Rozhodovacia prax konštatuje, že platná právna úprava zodpovednosti advokáta za škodu spôsobenú v súvislosti s výkonom advokácie je koncipovaná ako zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie, t. j. zodpovednosť objektívna, ktorej sa nemožno zbaviť. Jediný liberáčny dôvod pre advokáta je uvedený v citovanom § 26 ods. 4 ZoA.*

*K otázke liberácie advokáta, súd uvádza, že samo pochybenie advokáta neznamena automaticky vznik škody na strane klienta. Zodpovednosť advokáta nastupuje len vtedy, keď neúspech klienta je dôsledkom porušenia povinností advokáta v súvislosti s výkonom advokácie. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania, advokát v danom prípade upozornil klienta - navrhovateľa na skutočnosť, že klientom vyžiadané ručenie je v rozpore s príslušným ustanovením ObZ. Súd však vzal pri rozhodovaní do úvahy hodnovernosť výpovede svedka, ktorý bol štatutárnym orgánom ručiteľa a preto tento dôkaz nepovažuje za kľúčový pre rozhodnutie. Napriek skutočnosti, že v konaní nebol predložený listinný dôkaz o tom, že by advokát poučil svojho klienta, súd dospel k záveru, že samotné nesplnenie tejto povinnosti by nemalo za následok zmenšenie majetku navrhovateľa, ku ktorému v zmysle návrhu malo dôjsť a to najmä z dôvodu, že jeho pohľadávka je stále*

vymožiteľná. Navrhovateľ totiž nevyužil možnosť ďalšieho zabezpečovacieho inštrumentu, t. j. realizáciu záložného práva k cenným papierom ako aj možnosť, ktorú mu poskytla spoločnosť N... a to spätný prevod cenných papierov do jeho vlastníctva.

Zodpovednosť advokáta za škodu spôsobenú v súvislosti s výkonom advokácie je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch predpokladov: 1. činnosť súvisiaca s výkonom advokácie, 2. vznik škody a 3. príčinná súvislosť medzi činnosťou advokáta súvisiacou s výkonom advokácie a vznikom škody. Ich splnenie preukazuje v konaní navrhovateľ.

Je nepochybné, že konanie odporcu, ktoré má podľa tvrdenia navrhovateľa zakladať jeho zodpovednosť za škodu bolo spôsobené v súvislosti s výkonom advokácie, keďže v konaní bolo preukázané, že poskytoval právne služby klientovi - navrhovateľovi, na základe jeho žiadosti. Absentuje však existencia ďalších predpokladov, t. j. vzniku škody a teda aj príčinná súvislosť medzi činnosťou advokáta súvisiacou s výkonom advokácie a vznikom škody. Súd zameral odôvodnenie na druhý predpoklad; t. j. vznik škody. Škodou je majetková ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch. Okrem skutočnej škody je škodou, ktorá sa uhrádza aj ušlý zisk, pričom škoda vzniká iba vtedy, keď sa pohľadávka stane nevymáhateľnou. Podľa judikatúry Najvyššieho súdu Českej republiky (R 14/2005) „pokiaľ dlžník nezaplatil dlžnú čiastku svojmu veriteľovi nemôže úspešne uplatniť nárok na jej náhradu z titulu zodpovednosti tretej osoby za škodu, lebo škoda mu zatiaľ nevznikla. Samotná existencia pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi ani súdne rozhodnutie o povinnosti dlžníka zaplatiť dlh nie je totiž skutočnou škodou ani ušlým ziskom“. Podľa súdnej praxe strata pohľadávky veriteľa je škodou, ktorá mu vzniká, ak sa jeho pohľadávka stala objektívne nevymáhateľnou. Súd sa stotožnil s argumentáciou odporcu a má za to, že navrhovateľovi škoda zatiaľ nevznikla z dôvodu, že má možnosť realizovať záložné právo alebo možnosť využiť spätný prevod cenných papierov.

Vzhľadom na tieto skutočnosti má súd za to, že neboli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti advokáta za škodu spôsobenú v súvislosti s výkonom advokácie v zmysle príslušných ustanovení zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii a preto z týchto dôvodov súd návrh navrhovateľa zamietol...»

15. Ústavný súd však nemá v okolnostiach posudzovanej veci dôvod pochybovať o správnosti skutkových zistení ako ani na ich základe vyvodeného právneho záveru krajského súdu, podľa ktorého, tak ako to ustálil už okresný súd, predpoklady vzniku právnej zodpovednosti žalovaného (advokáta) za škodu, ktorú mal spôsobiť v súvislosti s výkonom advokácie, neboli splnené, dôsledkom čoho bola žaloba sťažovateľa ako nedôvodná v celom rozsahu zamietnutá. Tento záver v žiadnom prípade nemožno považovať za arbitrárny či zjavne neodôvodnený. Z namietaného rozsudku krajského súdu opierajúceho sa v podstatnej časti o označený rozsudok okresného súdu totiž nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

16. Podľa § 2 ods. 2 zákona o advokácii advokát je pri poskytovaní právnych služieb nezávislý, je viazaný všeobecne záväznými právnymi predpismi a v ich medziach príkazmi klienta.

Podľa § 26 ods. 1 zákona o advokácii advokát zodpovedá klientovi za škodu, ktorú mu spôsobil v súvislosti s výkonom advokácie...

Podľa § 26 ods. 4 zákona o advokácii advokát sa zbaví zodpovednosti podľa odseku 1, ak preukáže, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho žiadať.

17. Už okresný súd svoj záver ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil, keď ustálil, že žalovaným vypracovaná neplatná dohoda o prevzatí ručiteľského záväzku mala založiť iba jeden zo spôsobov zabezpečenia pohľadávky sťažovateľa (predávajúceho) voči spoločnosti N... (kupujúcemu), z titulu kúpnej ceny cenných papierov, na základe čoho tým, že sťažovateľ k uplatneniu záložného práva viaznuceho v jeho prospech na ním predaných cenných papieroch zriadeného záložnou zmluvou ako ďalšieho spôsobu zabezpečenia jeho pohľadávky (z titulu nesplatennej časti kúpnej ceny), mimochodom vypracovanej taktiež žalovaným, ani len nepristúpil, pričom odmietol aj návrh spoločnosti

N..., na spätný prevod cenných papierov, jeho pohľadávku z titulu kúpnej ceny nemožno považovať za objektívne nevyožiteľnú.

18. Pokiaľ sťažovateľ na vyvrátenie záveru, podľa ktorého jeho pohľadávku z titulu ešte nesplatenj časti kúpnej ceny cenných papierov nemožno považovať za objektívne nevyožiteľnú, tvrdí, že exekúcia vedená na jeho (oprávneného) návrh na základe notárskej zápisnice o zriadení exekučného titulu z 18. marca 2008 [bližšie špecifikovanej v rozsudku okresného súdu (podľa § 41 ods. 2 písm. c) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom v rozhodujúcom období, pozn.)] proti spoločnosti N..., (povinnej) na uspokojenie tejto jeho pohľadávky bola uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 55 Er 2106/2008, Ex 229/2008 z 13. januára 2010 zastavená, pretože jej majetok nepostačoval ani na úhradu trov exekúcie, a aj pohľadávka ním prihlásená v rámci reštrukturalizačného konania spoločnosti G..., bola (reštrukturalizačným) správcom popretá, ústavný súd v danej súvislosti podotýka, že je nevyhnutné rozlišovať majiteľa cenných papierov (spoločnosť N...), emitenta (spoločnosť G...) a záložného veriteľa (sťažovateľ) a v neposlednom rade mať na zreteli, že záložné právo zriadené na zabezpečenie pohľadávky sťažovateľa je právom k cudzej „veci“ v danom prípade k cenným papierom ako takým.

19. Z uvedeného potom celkom logicky vyplýva, že pri nakladaní so založenými cennými papiermi pôsobí záložné právo aj proti nadobúdateľovi [podľa § 51 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch v znení neskorších predpisov), pozn.], a z tohto dôvodu akýkoľvek nový majiteľ cenných papierov (N. L.) by bol povinný výkon už skôr (pred zmenou majiteľa) zriadeného záložného práva, najmä ich predajom, na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky strpieť, t. j. zmena majiteľa cenných papierov sama osebe pre výkon už skôr na nich zriadeného záložného práva (mimo už zastavenej exekúcie na majetok spoločnosti N...) právnu prekážku nepredstavuje.

20. Takisto popretie pohľadávky prihlásenej sťažovateľom do reštrukturalizačného konania spoločnosti G..., (zrejme z titulu ručenia, pozn.) správcom (podľa § 124 zákona č. 7/2005 o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodujúcom období, pozn.), pričom sťažovateľ podľa udania žalovaného možnosť podania žaloby o určenie právneho dôvodu, vymáhateľnosti a výšky tejto popretej pohľadávky v zákonnej lehote ani nevyužil, zjavne nemôže predstavovať právnu prekážku pre výkon záložného práva, keďže uvedená okolnosť (reštrukturalizácia emitenta) sama osebe na existenciu cenných papierov (predmetu záložného práva) ako takých nemá nijaký vplyv.

21. Ak teda už okresný súd skutočnosť neuplatnenia záložného práva k cenným papierom zo strany sťažovateľa (záložného veriteľa) na uspokojenie jeho pohľadávky z titulu nesplatennej časti kúpnej ceny cenných papierov považoval za takú, pre ktorú medzi činnosťou žalovaného (advokáta) a žalobou uplatneným peňažným nárokom z titulu náhrady škody priama príčinná súvislosť nie je daná, dospel k názoru, že v súvislosti s činnosťou žalovaného tak škoda ani nevznikla, t. j. právna zodpovednosť žalovaného nenastala, tento názor nijako nevybočuje z ústavných medzí výkladu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov.

22. Navyše, keď krajský súd po opakovanom dokazovaní, tak isto, ako aj okresný súd, hodnotením dôkazov podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliadajúc na všetko, čo vyšlo za konania najavo, ustálil, že sťažovateľ bol žalovaným pri poskytovaní právnej služby spočívajúcej vo vypracovaní listín o právnych úkonoch, síce iba ústnou formou, ale upozornený na to, že dohoda o prevzatí ručiteľského záväzku spoločnosťou G..., (emitentom) na účely zabezpečenia splatenia kúpnej ceny cenných papierov spoločnosťou N... (kupujúcim), je v rozpore so zákonom a z tohto dôvodu v budúcnosti právne relevantným spôsobom nepoužiteľná, pričom sťažovateľ napriek tomu na jej „uzavretí“ trval, a v nadväznosti na to dospel k názoru, že žalovaný sa svojej „zodpovednosti za škodu vzniknutú v súvislosti s jeho advokátskou činnosťou“ aj zbavil, ani tento názor krajského súdu žiadne znaky arbitrárnosti či svojvôle nevykazuje. Tu ústavný súd pre úplnosť veci poznamenáva, že v zmysle

ustanovenia § 22 ods. 2 zákona o advokácii je advokát oprávnený, a nie povinný odstúpiť od zmluvy o poskytovaní právnych služieb, ak klient napriek poučeniu advokátom trvá na tom, aby advokát postupoval podľa jeho pokynu.

23. Aj keď je pravdou, že argumentácia krajského súdu v rámci doplnenia odvolaním sťažovateľa napadnutého rozsudku okresného súdu na zdôraznenie správnosti jeho dôvodov je prevažne zameraná na vysporiadanie sa s okolnosťou upozornenia sťažovateľa žalovaným na rozpor dohody o prevzatí ručiteľského záväzku so zákonom, ako aj s následkami tohto upozornenia z hľadiska „*právnej zodpovednosti žalovaného za škodu*“, avšak krajský súd v závere odôvodnia svojho rozsudku výslovne uviedol, že pokiaľ okresný súd dospel k záveru, že sťažovateľovi v príčinnej súvislosti s činnosťou žalovaného (advokáta) škoda nevznikla, tento jeho záver považuje za správny. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd na rozdiel o tvrdenia sťažovateľa žiadnu protichodnú (vzájomne sa vylučujúcu) argumentáciu medzi odôvodneniami označených rozsudkov krajského súdu a okresného súdu nezistil, totiž napadnutý rozsudok krajského súdu „iba“ argumentačne nadväzuje na rozsudok okresného súdu, resp. ním uvádzané dôvody ústavne konformným spôsobom ešte rozširuje.

24. Pokiaľ sťažovateľ v sťažnosti namieta, že pri posúdení právnej zodpovednosti advokáta za škodu spôsobenú v súvislosti s jeho činnosťou v zmysle ustanovení § 26 zákona o advokácii treba vychádzať z princípu subjektívnej zodpovednosti, t. j. z princípu zavinenia, ústavný súd dodáva, že krajský súd zrejme vychádzajúc aj z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v iných obdobných veciach (pozri uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 M Cdo 18/2009 z 21. októbra 2010) sa zrozumiteľným a vyčerpávajúcim spôsobom vysporiadal s právnymi predpokladmi vzniku právnej zodpovednosti advokáta za škodu, pričom názor krajského súdu, podľa ktorého ide o objektívnu zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie, je v plnom súlade s obsahom, zmyslom a účelom právne relevantných ustanovení zákona o advokácii.

25. Podľa názoru ústavného súdu tak skutkové, ako aj právne závery krajského súdu v podstatnej časti založené na záveroch okresného súdu sú na základe vlastných

myšlienkových postupov a hodnotení dostatočne odôvodnené a dávajú odpoveď na všetky pre rozhodnutie o žalobe podstatné skutkové a právne otázky.

26. Napokon ústavný súd pripomína, že do obsahu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov všeobecnými súdmi, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), ako ani dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý účastník konania predkladá (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

27. Vychádzajúc z už uvedeného postup krajského súdu pri odôvodňovaní napadnutého rozsudku vychádzajúceho z rozsudku okresného súdu, ktorým v danom prípade dospel k záveru, že u žalovaného nie sú splnené predpoklady právnej zodpovednosti za škodu spôsobenú v súvislosti s výkonom advokácie, resp. v príčinnej súvislosti s jeho advokátskou činnosťou sťažovateľovi škoda nevznikla, na základe čoho bola žaloba zamietnutá, nemožno podľa názoru ústavného súdu dávať do takej spojitosti s obsahom základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý by mohol byť predmetom posudzovania ústavnosti postupu krajského súdu v konaní o veci samej. Preto ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

28. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ako aj rozhodnutie o priznaní trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tej časti sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáhal ich priznania, už nerozhodoval.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. augusta 2014